

U 85/2009 rd

Statsrådets skrivelse till Riksdagen om ett förslag till rådets beslut om medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheters och Europols framställningar om jämförelser med Eurodacuppgifter i brottsbekämpande syfte (*beslutet om Eurodac och brottsbekämpning*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska gemenskapernas kommissions förslag av den 10 september 2009 till rådets beslut om med

lemsstaternas brottsbekämpande myndigheters och Europols framställningar om jämförelser med Eurodacuppgifter i brottsbekämpande syfte samt en promemoria om förslaget

Helsingfors, den 17 december 2009

Inrikesminister *Anne Holmlund*

Konsultativ tjänsteman Maarit Nikander

INRIKESMINISTERIET

PROMEMORIA
EU/2009/1269**STATSRÅDETS SKRIVELSE TILL RIKSDAGEN OM KOMMISSIONENS FÖRSLAG KOM(2009) 344 SLUTLIG TILL RÅDETS BESLUT OM MEDLEMSSTATERNAS BROTTSBEKÄMPANDE MYNDIGHETERS OCH EUROPOLS FRAMSTÄLLNINGAR OM JÄMFÖRELSE MED EURODACUPPGIFTER I BROTTSBEKÄMPANDE SYFTE (BESLUTET OM EURODAC OCH BROTTSBEKÄMPNING)****1 Allmänt**

Genom rådets förordning (EG) nr 2725/2000 inrättades Eurodac för fingeravtrycksjämförelser i syfte att reellt kunna tillämpa Dublinkonventionen. Den 3 december 2008 antog kommissionen ett förslag om ändring av Eurodacförordningen som syftar till att effektivisera Eurodacsystemet och beakta kraven i fråga om dataskydd.

I samband med förslaget rörande beslutet om Eurodac och brottsbekämpning antog kommissionen även ett nytt förslag om ändring av Eurodacförordningen så att brottsbekämpande myndigheter ska kunna få tillgång till Eurodac för att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott. Europaparlamentet antog den 7 maj 2009 i en lagstiftningsresolution kommissionens förslag från december 2008 om en Eurodacförordning tillsammans med en rad ändringsförslag. Ändringsförslagen har till stor del beaktats i det förslag om en ändring av Eurodacförordningen som antogs i september 2009. Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor behandlade kommissionens förslag under sitt möte den 5-6.10.2009. Europaparlamentet kommer att utfärda en ny lagstiftningsresolution om förslaget.

Den europeiska datatillsynsmannen har kommit med ett mycket kritiskt utlåtande om förslaget.

Riksdagen har behandlat förslaget om en Eurodacförordning under beteckningen U 21/2009 rd. Statsrådet ger en kompletterande U-skrivelse till riksdagen om det ändrade förordningsförslaget från september i anslutning till denna U-skrivelse om beslutet om Eurodac och brottsbekämpning.

Behandlingen av kommissionens förslag inleddes i rådets arbetsgrupp i september 2009. Dock avbröts behandlingen då Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009. Efter att Lissabonfördraget trätt ikraft förändrades förslagets rättsliga grund och beslutsprocessen och kommissionen kommer att ge ett nytt förslag om beslutet. På grund av detta har förslaget från september 2009 inte översänts enligt grundlagens 96 § 2 mom. utan dröjsmål med statsrådets skrivelse till riksdagen. Förslaget hade endast preliminärt behandlats i rådets arbetsgrupp innan behandlingen avbröts och behandlingen fortsätter tidigast på våren 2010 då kommissionen kommer med ett nytt förslag. Riksdagen har då en faktisk möjlighet att påverka förberedandet av Finlands förhandlingsståndpunkter.

Haagprogrammet efterlyser förbättringar av det gränsöverskridande utbytet av uppgifter mellan brottsbekämpande myndigheter i syfte att förbättra säkerheten, bl.a. genom utvidgad tillgång, också för Europol, till EU:s nuvarande register med uppgifter. I slutsatserna från rådet för rättsliga och inrikes frågor i juni 2007 hävdades, att för att fullständigt uppnå målet att förbättra säkerheten och stärka kampen mot terrorism, bör villkorad tillgång till Eurodac för sökning beviljas polismyndigheter och brottsbekämpande myndigheter i medlemsstaterna samt Europol inom ramen för deras uppgifter för att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott. Rådet uppmanade därför kommissionen att snarast möjligt lägga fram de förslag som behövs för att uppnå detta mål.

Det faktum att brottsbekämpande myndigheter inte kan få åtkomst till Eurodac för att bekämpa terrorism och andra grova brott nämndes också som en brist i kommissionens

meddelande i november 2005 till rådet och Europaparlamentet om större effektivitet, förbättrad interoperabilitet och synergieffekter mellan EU:s databaser på området rättsliga och inrikes frågor. Befintliga instrument för utbyte av information i brottsbekämpande syfte medger inte att i lämplig tid med tillräcklig säkerhet avgöra om en medlemsstat faktiskt har fingeravtryck från en asylsökande. Utan åtgärder på EU-nivå innebär detta att de brottsbekämpande myndigheterna är okunniga om huruvida information om fingeravtryck alls finns tillgänglig eller ej, i vilken medlemsstat information finns tillgänglig, och om informationen avser samma person. Utan effektiva och tillförlitliga medel att avgöra om information finns tillgänglig eller inte i en annan medlemsstat blir myndigheternas åtgärder antingen oöverkomligt kostsamma eller så äventyras tillämpningen av lagstiftningen allvarligt eftersom inga ytterligare effektiva och rimliga åtgärder kan vidtas för att avgöra en persons identitet.

För närvarande finns ett antal EU-instrument som ger en medlemsstat möjlighet att göra sökningar på fingeravtryck och andra uppgifter som innehas av en annan medlemsstat. Det första instrument som kommer att användas för sökningar på fingeravtryck är rådets beslut 2008/615/RIF om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prümbeslutet). Medlemsstaterna ska genomföra beslutet senast i juni 2011. Med stöd i detta rådsbeslut beviljar medlemsstaterna varandra automatisk åtkomst till nationella automatiska fingeravtrycksidentifieringssystem (AFIS) med ledning av en begäran efter en träff/icke träff. Om en förfrågan på grundval av Prümbeslutet leder till en träff, kan – via nationell lagstiftning, bl.a. ömsesidig rättslig hjälp – ytterligare information, inklusive personuppgifter, erhållas i den medlemsstat som lagt in fingeravtrycket i sitt nationella AFIS.

Ett annat instrument som skulle kunna användas för sökningar på fingeravtryck är rådets rambeslut 2006/960/RIF om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater. Detta instrument underlättar utbytet av information

(både fingeravtryck och ytterligare information) som innehas eller är tillgänglig för brottsbekämpande myndigheter i medlemsstaterna. Detta instrument är i bruk från och med december 2008.

Ett ytterligare instrument som medlemsstaterna skulle kunna använda är ömsesidig rättslig hjälp, i enlighet med vilken medlemsstaternas rättsliga myndigheter kan begära åtkomst till brottsrelaterade och andra samlingar av fingeravtryck, bl.a. asylsökandes, med stöd i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. De sista två instrumenten kan inte användas när det är okänt vilken medlemsstat som innehar uppgifterna om ett fingeravtryck. För närvarande finns inget system som kan användas för att identifiera en sådan medlemsstat.

Information om medborgare i EU:s medlemsstater och om tredjelandsmedborgare finns tillgänglig i mångahanda former och system i medlemsstaterna och på EU-nivå. I nationella instrument och EU-instrument fastställs regler och villkor för hur brottsbekämpande organ kan få åtkomst till denna information för att utföra sina lagstadgade åligganden. Fingeravtryck är särskilt användbar information för brottsbekämpande syfte, eftersom de utgör ett viktigt inslag vid fastställandet av en persons exakta identitet. Nyttan av databaser med fingeravtryck för brottsbekämpningen är ett faktum som fastslagits upprepade gånger.

Fingeravtryck från asylsökande samlas och lagras i den medlemsstat där asylansökan lämnades in, men även i Eurodac. I många medlemsstater har de brottsbekämpande myndigheterna direkt eller indirekt åtkomst i brottsbekämpande syfte till sina egna länders databaser med fingeravtryck från asylsökande. Under det samråd med experter som anordnades av kommissionen framgick det att åsikten bland de nationella brottsbekämpande myndigheter som gör sökningar i nationella databaser med fingeravtryck från asylsökande vid brottsutredningar är att träffgraden är hög.

Medan medlemsstaterna alltså på nationell nivå har mycket god åtkomst till asylsökandes fingeravtryck förefaller åtkomsten till andra medlemsstaters databaser med asylsökandes fingeravtryck mer problematisk. Skä-

let är enligt kommissionen att det inte finns något enhetligt system tillgängligt för brottsbekämpande myndigheter som gör det möjligt att avgöra vilken medlemsstat som har information om en asylsökande. Om en förfrågan från ett AFIS på grundval av Prüm-beslutet inte leder till någon träff innebär detta inte med säkerhet att ingen information finns tillgänglig i någon medlemsstat. De brottsbekämpande myndigheterna förblir därför inte bara okunniga om information alls finns tillgänglig eller inte och i vilken medlemsstat, utan också ofta om denna information avser samma person. En tjänsteman som arbetar med brottsbekämpning får endast reda på om information finns tillgänglig i en annan medlemsstats databas i det fall de rättsliga myndigheterna i hans eller hennes eget land utfärdar en begäran om ömsesidig rättslig hjälp som uppmanar den andra medlemsstaten att göra en sökning i sina databaser och sända relevant information.

Beträffande den särskilda situationen för människor som söker internationellt skydd, befarar kommissionen att uppgifter som hämtas från Eurodac i brottsbekämpande syfte skulle kunna hamna i händerna på de länder som asylsökande har flytt ifrån och där de fruktar för förföljelse. Detta skulle kunna inverka menligt på den som söker asyl, hans eller hennes släktingar och vänner, och därigenom potentiellt avskräcka flyktingar från att överhuvudtaget formellt ansöka om internationellt skydd. Av detta skäl innehåller förslaget ett särskilt förbud mot att till tredjeland, andra organisationer eller parter sprida uppgifter som erhållits i kraft av detta förslag. Dessutom planeras en omfattande övervaknings- och utvärderingsmekanism för förslaget. Utvärderingen ska inkludera frågan om tillämpningen av beslutet har lett till att personer som söker internationellt skydd stigmatiserats. För att inte inkräkta på data-skyddet föreskrivs dessutom strikta åtkomstvillkor som utesluter all rutinmässig sökning i Eurodac.

Enligt kommissionen är förslaget dessutom helt förenligt med principerna om uppgiftsskydd eftersom rådets rambeslut om skyddet av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete 2008/977/RIF är tillämpligt på det.

I detta rambeslut fastställs de principer som medlemsstaterna måste hålla sig till när de behandlar uppgifter som hämtats från EU-databaser, t.ex. Eurodac, samtidigt som det ålägger medlemsstaterna att med eftertryck sanktionera kränkningar av grundsatserna för uppgiftsskyddet.

Enligt kommissionen finns det inte något tillräckligt effektivt alternativ till Eurodac när det gäller att fastställa eller kontrollera en asylsökandes exakta identitet som tillåter de brottsbekämpande myndigheterna att uppnå samma resultat. Denna exakta identifiering är väsentlig för brottsbekämpande myndigheter för att förhindra och bekämpa terrorism och grov brottslighet där tredjelandsmedborgare är inblandade, samt att skydda offer för terrorism eller grov brottslighet. Åtkomst till Eurodac kan enligt kommissionen inte anses vara oproportionerligt i förhållande till de mål som ska uppnås.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Den föreslagna åtgärden skapar en grund för både medlemsstaternas och Europols rätt att göra framställningar om jämförelser av fingeravtryck eller latent fingeravtryck med Eurodacuppgifter. Förslaget fastställer dessutom precisa villkor för åtkomst till Eurodac för brottsbekämpande myndigheter. En framställan om jämförelser av fingeravtryck med de uppgifter som lagras i Eurodacs centrala databas får göras endast om jämförelser i nationella databaser med fingeravtryck enligt Prüm-beslutet inte har gett några positiva resultat och i särskilda fall när jämförelsen är nödvändig för att förebygga terroristbrott eller andra grova brott. Det ska dessutom finnas rimliga skäl att anta att en sådan jämförelse med Eurodacuppgifter väsentligen kommer att bidra till att brotten i fråga förebyggs, upptäcks eller utreds.

Med grova brott avses former av brottslighet som motsvarar eller är likvärdiga med dem som avses i artikel 2.2 i rambeslut 2002/584/RIF om strafftiden är minst tre år enligt nationell lagstiftning. Enligt artikel 2.2 i rambeslutet räknas som sådana brott bl.a. deltagande i en kriminell organisation, terrorism, människohandel, sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi, olaglig handel

med narkotika och hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse. I Finlands lagstiftning omfattar artikeln åtminstone grovt ordnande av olaglig inresa och människohandel (strafftid högst 6 år) samt grov människohandel (strafftid högst 10 år). Det längsta straffet som kan förordnas i Finland för ordnande av olaglig inresa är två år.

Förslagets innehåll motsvarar till stor del VIS-beslutet (rådets beslut 2008/633/RIF) som ger brottsbekämpande myndigheter som utsetts av medlemsstaterna och Europol tillgång till informationssystemet för viseringar när syftet är att bekämpa terroristbrott och andra grova brott. Enligt VIS-beslutet omfattar definitionen av grova brott också de brott som avses i artikel 2.2 i den europeiska arresteringsordern. Beslutet innehåller dock ingen särskild hänvisning till maximal strafftid.

Den rättsliga grunden för instrumentet är enligt kommissionen fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 30.1 b och 34.2 c. Lissabonfördraget, som träder i kraft den 1 december 2009, innebär att förslagets rättsliga grund och beslutsprocessen förändras. När Lissabonfördraget har trätt i kraft kommer förslaget att behandlas som lagstiftningsakt i vanlig ordning. Kommissionen kommer att ge ett ändrat förslag om beslutet där den nya rättsliga grunden för instrumentet fastställs.

Förslaget tillåter endast en framställan om jämförelser med Eurodacuppgifter. Ytterligare samarbete och utbyte av information kommer fortsatt att ske med stöd i redan befintliga instrument för utbyte av information i brottsbekämpande syfte och överlämnas till medlemsstaterna.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna utse de myndigheter som ska ha tillgång till Eurodac. Dessutom måste var och en av medlemsstaterna utse ett nationellt organ som kontrollmyndighet. Utsedda myndigheter och kontrollmyndigheter ska vara de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för att förebygga, upptäcka eller utreda terroristbrott eller andra grova brott. Bland de utsedda myndigheterna eller kontrollmyndigheten får ej ingå organ eller enheter som särskilt sysslar med nationella säkerhetsfrågor.

Kontrollmyndigheten ska se till att villkoren för att få göra framställningar om jämfö-

relser av fingeravtryck med Eurodacuppgifter är uppfyllda. Endast kontrollmyndigheten ska ha tillstånd att vidarebefordra begäran om jämförelse av fingeravtryck till den nationella åtkomstpunkt som kommunicerar med det centrala systemet.

3 Förslagets artikelrelaterade innehåll

KAPITEL I – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1: Syfte och tillämpningsområde

I artikeln fastställs beslutets tillämpningsområde. I beslutet fastställs de villkor enligt vilka medlemsstaternas utsedda myndigheter och Europol kan göra framställningar om jämförelser av fingeravtryck med fingeravtryck som är lagrade i Eurodacs centrala databas i syfte att förebygga, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

Artikel 2: Definitioner

I artikeln fastställs de definitioner som tillämpas i beslutet. I beslutet avses med terroristbrott en sådan handling som enligt nationell lagstiftning definieras som brott och som motsvarar eller är likvärdiga med de brott som avses i artiklarna 1–4 i rådets rambeslut 2002/475/RIF.

Med grova brott avses former av brottslighet som motsvarar eller är likvärdiga med dem som avses i artikel 2.2 i rambeslut 2002/584/RIF om de kan bestraffas med fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år enligt nationell lagstiftning.

Artikel 3: Utsedda myndigheter

I artikeln fastställs att medlemsstaterna ska utse de myndigheter som enligt beslutet har tillstånd att få åtkomst till Eurodac. Utsedda myndigheter ska vara de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för att förebygga, upptäcka eller utreda terroristbrott eller andra grova brott. Bland de utsedda myndigheterna får ej ingå organ eller enheter som särskilt sysslar med nationella säkerhetsfrågor. Varje medlemsstat ska upprätthålla en förteckning

över de utsedda myndigheterna. Dessutom ska varje medlemsstat på nationell nivå föra en förteckning över de operativa enheter inom de utsedda myndigheterna som genom den nationella åtkomstpunkten har tillstånd att göra framställningar om jämförelser med Eurodacuppgifter.

Artikel 4: Kontrollmyndigheter

I artikeln fastställs att varje medlemsstat ska utse ett enda nationellt organ till kontrollmyndighet. Kontrollmyndigheten ska vara en myndighet i medlemsstaterna som ansvarar för att förebygga, upptäcka eller utreda terroristbrott eller andra grova brott. Bland kontrollmyndigheten får ej ingå organ eller enheter som särskilt sysslar med nationella säkerhetsfrågor. Kontrollmyndigheten ska se till att villkoren för att få göra framställningar om jämförelser av fingeravtryck med Eurodacuppgifter är uppfyllda. Endast kontrollmyndigheten ska ha tillstånd att vidarebefordra framställningar om jämförelser av fingeravtryck till den nationella åtkomstpunkt som kommunicerar med det centrala systemet.

Artikel 5: Europol

I artikeln fastställs att Europol ska utse en specialenhet med vederbörligen bemyndigade Europoltjänstemän som ska agera som dess kontrollmyndighet och ska efter överenskommelse med var och en av medlemsstaterna utse en nationell åtkomstpunkt som ska vidarebefordra alla framställningar om jämförelser av fingeravtryck till det centrala systemet.

Dessutom ska Europol utse en operativ enhet som har tillstånd att göra framställningar om jämförelser med Eurodacuppgifter via sin utsedda nationella åtkomstpunkt.

KAPITEL II – FÖRFARANDE FÖR JÄMFÖRELSE OCH ÖVERFÖRING AV UPPGIFTER

Artikel 6: Förfarande för jämförelser av fingeravtryck med Eurodacuppgifter

I artikeln fastställs att de myndigheter som utsetts av medlemsstaterna och Europol kan lämna en elektronisk framställan åtföljd av en motivering till kontrollmyndigheten om överföring för jämförelse av fingeravtryck till Eurodacs centrala system via den nationella åtkomstpunkten. Vid mottagande av en framställan ska kontrollmyndigheten kontrollera om villkoren för att göra en framställan om jämförelse är uppfyllda antingen i enlighet med artikel 7 eller med artikel 8. Om samtliga villkor för en framställan om jämförelse är uppfyllda ska kontrollmyndigheten överföra framställan om jämförelse till den nationella åtkomstpunkt som ska skicka den till Eurodacs centrala system för jämförelse med samtliga Eurodacuppgifter. I brådskande undantagsfall kan kontrollmyndigheten när den mottar en framställan från en utsedd myndighet överföra fingeravtryck till den nationella åtkomstpunkten för omedelbar jämförelse och först i efterhand kontrollera om alla villkor i artikel 7 eller artikel 8 är uppfyllda, inklusive om ett brådskande undantagsfall verkligen var för handen. Efterhandskontrollen ska äga rum utan oskälig fördröjning efter det att en framställan har behandlats. Om det vid efterhandskontrollen framkommer att åtkomsten inte var motiverad ska den information som kommunicerades från Eurodac förstöras av alla myndigheter som har haft åtkomst till den, och de ska informera kontrollmyndigheten om att så har skett.

Artikel 7: Villkor för de utsedda myndigheternas åtkomst till Eurodacuppgifter

I artikeln fastställs att de utsedda myndigheterna får göra en framställan om jämförelser av fingeravtryck med de uppgifter som lagras i Eurodacs centrala databas inom sitt befogenhetsområde endast om jämförelser i nationella databaser med fingeravtryck och andra medlemsstaters automatiska fingeravtrycksdatabaser enligt rådets beslut 2008/615/RIF inte gett några positiva resultat.

Dessutom kan man göra en framställan om jämförelser av fingeravtryck endast när jämförelsen är nödvändig för att förebygga, upptäcka eller utreda terroristbrott eller andra

grova brott, jämförelsen är nödvändig i ett särskilt fall, det finns rimliga skäl att anta att en sådan jämförelse med Eurodacuppgifter väsentligen kommer att bidra till att brotten i fråga förebyggs, upptäcks eller utreds. En framställan om jämförelser med Eurodacuppgifter ska begränsas till sökningar på fingeravtryck.

Artikel 8: Villkor för Europols åtkomst till Eurodacuppgifter

I artikeln fastslås att framställningar från Europol om jämförelser med Eurodacuppgifter ska ske inom ramen för denna byrås uppdrag och när detta är nödvändigt för att den ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter samt för specialanalyser eller analyser av allmän karaktär och strategiskt slag. En framställan om jämförelser med Eurodacuppgifter ska begränsas till sökningar på fingeravtryck. Behandling av information som erhållits av Europol genom jämförelser med Eurodac förutsätter tillåtelse från ursprungsmedlemsstaten. Europol ska inhämta detta tillstånd från den nationella Europolenheten i medlemsstaten.

Artikel 9: Kommunikation mellan kontrollmyndigheter och nationella åtkomstpunkter

I artikeln fastställs att Eurodacs kommunikationsinfrastruktur ska användas för överföring av uppgifter från medlemsstaternas kontrollmyndigheter och Europol till de nationella åtkomstpunkterna och vice versa. All kommunikation ska ske elektroniskt. Fingeravtryck ska behandlas digitalt av medlemsstaten och överföras i det dataformat som avses i Eurodacförordningen så att jämförelsen kan göras med det elektroniska systemet för igenkänning av fingeravtryck.

KAPITEL III – SKYDD AV PERSONUPPGIFTER

Artikel 10: Skydd av personuppgifter

I artikeln fastslås att rambeslut 2008/977/RIF är tillämpligt på behandling av personuppgifter enligt detta beslut om skyd-

det av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete. Europols behandling av personuppgifter i enlighet med detta beslut ska överensstämma med Europol-beslutet och de bestämmelser som antagits för dess genomförande, och ska övervakas av det oberoende gemensamma tillsynsorgan som inrättats enligt detta beslut. Med stöd av beslutet om Eurodac och brottsbekämpning ska de personuppgifter som erhålls från Eurodac i enlighet med detta beslut enbart behandlas för att förebygga, upptäcka, utreda och åtala terroristbrott eller andra grova brott. Personuppgifter som en medlemsstat eller Europol har erhållit från Eurodac i kraft av detta beslut ska raderas i det nationella registret och i Europols register efter en månad, om inte uppgifterna behövs i en specifik pågående brottsutredning som företas av denna medlemsstat, eller av Europol. Övervakningen av lagenligheten vid medlemsstaternas behandling av personuppgifter enligt detta beslut, inklusive överföringar av dessa uppgifter till och från Eurodac, ska handhas av de nationella behöriga myndigheter som utsetts i kraft av rambeslut 2008/977/RIF.

Artikel 11: Datasäkerhet

I artikeln fastställs att den ansvariga medlemsstaten ska säkerställa datasäkerheten under alla överföringar av uppgifter enligt beslutet om Eurodac och brottsbekämpning till de utsedda myndigheterna och när de mottagits från dem. Varje medlemsstat ska med avseende på sitt nationella system vidta de åtgärder som är nödvändiga, inbegripet anta en dataskyddsplan, för att skydda uppgifter och datamedier samt för övervakning av registrering, behandling samt överföring av uppgifter. Medlemsstaterna ska garantera att personer som är behöriga att använda Eurodac har åtkomst till endast de uppgifter som ingår i deras befogenheter.

Artikel 12: Förbud mot överföring av uppgifter till tredjeland eller till internationella organ eller till privata parter

Personuppgifter som en medlemsstat eller Europol i kraft av detta beslut erhållit från

Eurodacs centrala databas får inte överföras eller göras tillgängliga för tredjeländer eller internationella organisationer eller privata parter som är etablerade i eller utanför Europeiska unionen. Detta förbud påverkar inte medlemsstaternas rätt att överföra sådana uppgifter till tredjeländer som Dublinförordningen är tillämplig på, under förutsättning att villkoren i artikel 13 i rambeslut 2008/977/RIF är uppfyllda.

Artikel 13: Registrering och dokumentation

I artikeln fastställs att varje medlemsstat och Europol ska se till att all databehandling, som föranleds av framställningar om jämförelser med Eurodacuppgifter i kraft av beslutet om Eurodac och brottsbekämpning, registreras eller dokumenteras för kontroll av om den varit korrekt, för övervakning av att uppgiftsbehandling och datasäkerhet är lagenlig samt för egenrevision.

Registreringen eller dokumentationen ska under alla omständigheter utvisa det exakta syftet med en framställan om jämförelse, inklusive den berörda formen av terroristbrott eller annat grovt brott.

Behöriga nationella tillsynsmyndigheter med ansvar för kontroller av om en framställan kan godtas samt övervakning av att databehandling och datasäkerhet är lagenliga, ska ha åtkomst till denna registrering på egen begäran för att fullfölja sina åligganden.

KAPITEL IV – SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 14: Kostnader

I artikeln fastställs att varje medlemsstat och Europol på egen bekostnad ska inrätta och underhålla den tekniska infrastruktur som behövs för att genomföra detta beslut och vidare stå för de kostnader som uppstår vid framställningar om jämförelse med Eurodacuppgifter enligt detta beslut.

Artikel 15: Påföljder

I artikeln fastställs att medlemsstaterna och Europol ska vidta de åtgärder som krävs för att garantera att all användning av Eurodacuppgifter som strider mot detta beslut leder

till effektiva påföljder, inklusive administrativa och/eller straffrättsliga påföljder.

Artikel 16: Anmälan av utsedda myndigheter och kontrollmyndigheter

I artikeln fastställs att senast tre månader efter dagen för ikraftträdandet av detta beslut ska varje medlemsstat till kommissionen och rådets generalsekretariat anmäla namnet på sina utsedda myndigheter och sin kontrollmyndighet och utan dröjsmål anmäla eventuella förändringar av dessa. Europol ska anmäla namnet på sin kontrollmyndighet och den nationella åtkomstpunkt som den har utsett. Kommissionen ska årligen offentliggöra den information som avses i artikeln i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 17: Övervakning och utvärdering

I artikeln fastställs att varje medlemsstat och Europol ska utarbeta årliga rapporter till kommissionen om hur effektiva jämförelserna av fingeravtryck med Eurodacuppgifter varit, innehållande information och statistik om det exakta syftet med jämförelserna, inklusive typ av terroristbrott eller grovt brott, antal gånger framställningar om jämförelser har gjorts, antal och typ av ärenden som lett till identifieringar och angående behovet av och om brådskande undantagsfall tillgripits, liksom även de fall där denna brådskande åtgärd godtog vid kontrollmyndighetens efterhandskontroll. Tre år efter ikraftträdandet av detta beslut, och därefter vart fjärde år, ska kommissionen utarbeta en samlad utvärdering av detta beslut till Europaparlamentet och rådet. Utvärderingen bör innehålla en undersökning av de resultat som uppnåtts mot bakgrund av målen och en bedömning av om skälen till beslutet fortsatt är giltiga och utvärderingen ska utmynna i eventuella nödvändiga rekommendationer. Förvaltningsmyndigheten, medlemsstaterna och Europol ska förse kommissionen med den information som behövs för utarbetandet av utvärderingsrapporterna.

Artikel 18: Ikraftträdande och tillämpningsdatum

I artikeln fastställs att beslutet om Eurodac och brottsbekämpning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Detta beslut är tillämpligt från och med det datum som meddelas i Europeiska unionens officiella tidning då villkoren för Eurodacförordningens tillämpande uppfylls.

4 Inverkan på lagstiftningen

Förslaget hör till lagstiftningsområdet. § 13 i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (22.8.2003/761) berör polisens rätt att få uppgifter ur vissa register för att kunna sköta sina uppgifter. Därutöver finns i lagens 6 kap. specialbestämmelser om behandling av personuppgifter i samband med internationellt polissamarbete. Sparande av uppgifter i Eurodac bör regleras i lagens 6 kap. och användarrättigheterna i lagens 13 §.

Till lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) bör tilläggas bestämmelser om sparandet av uppgifter i Eurodac samt användningen av uppgifter som erhålls ur Eurodac. Även till tullagen (1466/1994) bör läggas bestämmelser om sparandet av uppgifter i Eurodac och användningen av uppgifter som erhålls ur Eurodac.

5 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har nationellt sett inga betydande ekonomiska konsekvenser. Kostnaderna för verksamheten för Eurodacs centrala system täcks av Europeiska unionens allmänna budget. Medlemsstaterna ansvarar för sin egna nationella enhet samt de kostnader som förorsakas av kommunikationen mellan enheten och det centrala systemet.

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet kan godkänna de brottsbekämpande myndigheternas åtkomst till Eurodac enligt det förslag som kommissionen framfört. De brottsbekämpande myndigheternas åtkomst till Eurodac får under inga omständigheter försvåra Dublinsystemet.

Statsrådet anser att kommissionens förslag om de brottsbekämpande myndigheternas rätt använda Eurodacuppgifter för att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott är viktigt, eftersom identifieringen av en person i vissa fall endast kan göras med de biometriska uppgifter som finns i Eurodac. En person som misstänks för terroristbrott eller annat grovt brott har tidigare kunnat registreras som asylsökande, men dennes uppgifter finns inte i andra myndigheters databaser eller så finns det endast felaktiga eller falska personuppgifter om denne person i registret.

Statsrådet förhåller sig synnerligen positivt till en vidareutveckling av Eurodacs systemet. Fingeravtrycken i Eurodac har en avgörande betydelse i fastställandet av medlemsstaten som ansvarar för den asylsökandes behandling. I detta har det s.k. Dublinsystemet en central roll i det gemensamma europeiska asylsystemet. Att spara fingeravtrycken för asylsökande och personer som påträffats i samband med förbjudet överskridande av unionens yttre gränser är i första hand viktigt för att kunna garantera Dublinsystemets effektivitet.

Statsrådet förhåller sig positivt till en utveckling av Eurodacs systemet så att det bättre kan bistå behoven för EU:s övergripande invandringspolitik, inklusive bekämpning av olaglig invandring och människohandel. Från bekämpningen av den olaglig invandringens synvinkel får utvecklingen av Eurodac under inga omständigheter bromsa eller försvåra medlemsstaternas invandringsmyndigheters arbete i fastställandet av ansvaret. Statsrådet har tagit ställning till utvecklingen av Eurodac i ärendet U21/2009 rd, i vilket konstateras att den nytta Eurodac kunde medföra bekämpningen av ordnande av olaglig inresa och människohandeln skulle vara betydande såvida systemets information kunde utnyttjas i en mer täckande utredning av rutten och verksamhet för illegala invandrare eller dem som vistas olagligt i landet på medlemsstaternas områden.

Statsrådets mer ingående ståndpunkt till helheten utformas efter att kommissionens nya förslag inkommit.